

Posudek na disertační práci paní Ireny Valkové s názvem: "Applicability of Systemic Approach to the Analysis of Geostrategic Importance of a Transborder Region: The Arctic Case"

Vzhledem k velmi úspěšné obhajobě a vzhledem ke kvalitě předkládané práce, bych se ve většině svých hodnocení pouze opakoval. Odkazuji tedy komisi na příložené znění původního posudku z června 2016

PhDr. Mgr. Jakub Landovský, Ph.D.

Posudek na disertační práci paní Ireny Valkové s názvem: "Applicability of Systemic Approach to the Analysis of Geostrategic Importance of a Transborder Region: The Arctic Case"

Arktická oblast je z hlediska geografie i z hlediska systému mezinárodních vztahů naprosto unikátní. Probíhají zde dynamické změny (např. ústup arktického ledu) a oblast je předmětem soupeření mezi arktickými státy. To vše probíhá na pozadí vývoje mezinárodního práva veřejného a zvláště mořského práva ve druhé polovině 20. století. Autorka této disertační práce zvolila téma, které je velmi aktuální. Dizertační práce Ireny Valkové má potenciál přispět k vědecké diskuzi na dané téma a také, vzhledem k vysoké kvalitě, má tato práce velký publikační potenciál. Nejprve se ve svém posudku zaměřím na posouzení struktury, formy a použité metody a následně se budu věnovat a přínosu předloženého textu.

Autorka má velmi dobrou znalost anglického jazyka a s termíny zachází uvážlivě. Práce má velmi dobrou jazykovou úroveň, text je akademicky přesný a přesto čtivý. Práce je logicky členěna do pěti kapitol. V první části autorka uvádí čtenáře do problematiky a popisuje geografii arktického regionu včetně právního režimu dle *Mezinárodní konvence o mořském právu*. Následuje popis hlavních aktérů a také představení samotné hypotézy, která je formulována velmi precizně. Druhá kapitola shrnuje hlavní geopolitické teorie a následují vhodně vybrané koncepty z teorie her, která je pro simulaci rozhodování a soupeření racionálních aktérů podle mého názoru tím nejvhodnějším nástrojem. Zde je třeba kladně hodnotit, že autorka je schopna vybrat z teoretických nástrojů nejen ty, které jsou kompatibilní s výzkumným záměrem, ale pojímá do své práce i ty, které jsou neopomenutelné z hlediska stavu vědecké diskuze na dané téma. Samotný výzkum probíhá na ploše kapitol 3 a 4 a je rozdělen na dvě analytické fáze. První se část empirické analýzy se věnuje srovnání výchozích pozic jednotlivých aktérů a to na základě kompozitních indexů. Právě zde je vidět rigorózní přístup autorky k metodě. V kapitole 2.3.1 paní Valková srovnává a hodnotí současné metody měření "síly/moci států" a dochází k závěru, že pro arktickou oblast si nedefinuje a obhájí vlastní indexy GeoR a SocR. Struktura těchto syntetických ukazatelů je na velmi vysoké odborné úrovni a dílčí data pocházejí z respektovaných zdrojů. Druhá fáze se zaměřuje na možné zisky (payoff matrix) a adekvátní strategie i případné aliance zkoumaných zemí.

Kromě jazykové stránky, lze také kladně hodnotit doplnění práce o rejstřík, seznam zkratk a bohaté grafické i tabulkové přílohy, které podpiřejí a ilustrují zdařilou empirickou analýzu.

Přínos práce budou jistě kromě mne hodnotit, ti kteří tento cenný vědecký příspěvek k řešení aktuální problematiky soupeření Ruska a Dánska použijí pro svůj další výzkum. Autorka v závěru své práce dokazuje, že jednostranný pohled na arktické soupeření zdůrazňující vojenskou moc a konfliktní potenciál nashromážděná data nepodporují. I v Arktidě navzdory tomu, že teritoriální zisk jednoho se rovná ztrátě druhého (zero-sum game) nemusí nutně docházet pouze ke konfliktům, ale že koordinovaná a kompromisně orientovaná řešení jsou možná. To ostatně v obecné rovině pro oblast teorie her potvrdil i slavný turnaj soupeřících strategií pořádaný Robertem Axelrodem v roce 1980. Závěrem si dovoluji ještě jednou potvrdit vysokou kvalitu předkládané práce a přeji autorce, aby tato práce a její úspěšná obhajoba byla pobídkou k pokračování v akademické kariéře.

PhDr. Mgr. Jakub Landovský PhD.